

2025-02-11

Dnr: 2024/00003

Verksamhetsberättelse 2024

Rapportperiod: 2024-12-31 Organisation: Byggnadsnämnden

Stadsbyggnadsförvaltningen
721 87 Västerås
021-39 00 00 • www.vasteras.se

Anna Mirkovic
021-391071 • anna.mirkovic@vasteras.se

VÄSTERÅS STAD

2025-02-11

Sammanfattning

Byggnadsnämndens verksamheter är till cirka 2/3 finansierade med avgifter och taxor. Lågkonjunkturen inom byggbranschen har lett till att intäkterna för byggnadsnämndens verksamhet sjunkit rejält. Redan i slutet av 2023 infördes ett åtgärdsprogram för ekonomi i balans. Det innehöll en rad åtgärder som infördes 2024. Efter delår 1 2024 blev det tydligt att åtgärderna inte skulle räcka för att få budget i balans. Det eftersom lågkonjunkturen skulle hålla i sig längre än väntat och att befolkningsutvecklingen i Västerås långsiktigt bedömdes bli lägre än tidigare år. Då påbörjades en verksamhetsförändring för att minska personalkostnaderna. Verksamhetsförändringen genomfördes under hösten 2024 och får ekonomisk effekt under 2025. Trots dessa åtgärder redovisade nämndens verksamhet ett underskott vid årets slut.

Intäkterna speglar dock inte mängden uppdrag som ligger på förvaltningen att genomföra. Det är bara en liten del av arbetsmängden hos förvaltningen som påverkas av konjunkturen. Det mesta av arbetet med planer, program och planeringsunderlag pågår som vanligt. Det gäller även större delen av lantmäteri- och bygglovsverksamheten.

Verksamhetsutveckling har genomförts med fokus på en effektiv och ändamålsenlig samhällsbyggnadsprocess, både inom förvaltningen och mellan stadens olika delar. En åtgärd som har genomförts i slutet av året var att samla resurser för översiktlig planering, som tidigare legat på två förvaltningar, under stadsledningskontoret. Det innebär att 13 medarbetare inom stadsbyggnadsförvaltningen flyttas till stadsledningskontoret vid årsskiftet 2024/2025.

Utveckling av detaljplane- och bygglovsprocesserna under de senaste åren har gett goda resultat när det gäller ledtider för detaljplaner och bygglov. I augusti 2024 fick Västerås stad utmärkelsen "Bäst i klassen större städer" av byggbranschens initiativ Bygg i tid.

2025-02-11

Händelser av väsentlig betydelse

Bostadsbyggandet är fortsatt lågt i hela Sverige och även i Västerås, framförallt när det gäller nya flerbostadshus. Västerås har byggt upp en stor planberedskap för bostäder och när det inte byggs bostäder ökar planberedskapen. Den höga inflationen har sjunkit och räntorna har blivit lägre. Konjunkturen bedöms därför vända med en successiv återhämtning under 2025, vilket gör att efterfrågan på bostäder kan bli högre igen. Under våren 2024 presenterade SCB emellertid en ny prognos för Sveriges befolkningsutveckling och därefter gjorde även Västerås stad en ny prognos. Prognoserna visar sammantaget att befolkningsutvecklingen minskar till följd av minskad invandring och att det föds färre barn. För Västerås del visar prognoserna nästan en halvering av befolkningstillväxten och en demografi där andelen äldre ökar kraftigt. Det här innebär bland annat att bostadsbyggandet i Västerås, på längre sikt, inte kan bli så stort som under de senaste åren. Istället för tidigare mål om 1250 bostäder per år bedöms nu behovet vara omkring 500 bostäder per år eller lägre.

Även om planberedskapen är hög och bostadsbyggandet lågt så finns fortsatt efterfrågan på planläggning av områden med småhus och olika omvandlingsområden i Västerås. Det finns också fortsatt behov av planlagd verksamhetsmark och samhällsfastigheter.

Näringslivet i Västerås fortsätter att växa och bland annat på Finnslätten görs stora satsningar. Ny fabrik för ABB Robotics och nytt huvudkontor för Hitachi Energy är exempel på större byggnationer där processerna för genomförandet pågår. Dessa satsningar innebär också att ny arbetskraft behöver rekryteras till Västerås och därmed bidra till utvecklingen av staden. Under sensommaren togs beslut om bygglov för kriminalvårdens nya häkte med mera i Västerås och under den närmaste tiden väntas bygglovsarbetet för ett nytt resecentrum i Västerås komma igång.

Förvaltningen arbetar successivt med att anpassa verksamheten till ett nytt läge med mindre intäkter från bostadsbyggandet.

Strategiska enheten

Enheten har stort engagemang i arbetet med att ta fram förslag till ny översiktsplan. Ett viktigt steg som har fullföljts är att planförslaget nu är digitalt enligt produktmålen. Det omfattande arbetet att bygga upp den digitala planen gör att vi nu är på god väg att kunna möta lagkrav på en digital översiktsplan enligt nationell specifikation. Lagkravet kommer gälla för översiktsplaner påbörjade efter 31 december 2026. Under hösten har översiktsplanen beretts politiskt och den processen pågår inför ett beslut om samråd.

En planeringsstrategi, som är ett nytt krav i plan- och bygglagen, fastställdes av kommunfullmäktige under hösten.

Ett viktigt underlag för planeringen är den resvaneundersökning som genomfördes hösten 2023 och som nu har slutförts. Arbetet med att ta fram ett beslutsunderlag för mobilitetsplanen har

2025-02-11

påbörjats och förväntas godkännas i styrgruppen i januari 2025. Upphandlingen av ett nytt ramavtal avseende trafikutredningar är klart.

En mobilitet- och parkeringsstrategi för Finnslätten genomfördes under våren och har därefter kommunicerats med flera aktörer i området.

Ett omfattande analysarbete i trafikmodellen har genomförts i omgångar under året. Det har resulterat i fördjupade kunskaper kring trafiksystemets styrkor och svagheter vilket utgör en viktig utgångspunkt för både översiktsplanen och mobilitetsplanen. En plan för utvecklad användning och förvaltning av trafikmodellen har också tagits fram.

Arbetet med utvecklingsplanen för Hammarby pågår och ett par viktiga dialoger med barn och ungdomar samt ett stormöte i stadsdelen har genomförts. Samråd planeras till 2025.

Uppdraget att ta fram uppdaterade riktlinjer för förskole- och skolgårdar är hanterat genom att ett förslag har remitterats i tjänstepersonsorganisationen och nämnderna.

Enheten har vidare fått ett relativt stort antal remisser (bland annat motioner) att handlägga.

Handlingsplan för Badelundaåsen och Bjurhovdaskogen är färdig och har återrapporterats till kommunstyrelsen.

Energi- och klimatrådgivningen har från Energimyndigheten fått klarlagda förutsättningar och medel för verksamheten. Denna gång är perioden endast ett år, 2024, till skillnad från den förra projektperioden, som var treårig. Samtliga verksamhetsmålen 2024 är genomförda.

Från och med den andra april infördes en tillfällig organisationsförändring inför att hittillsvarande enhetschef gick i pension 1 september. Ny tillförordnad chef har under året varit enhetschefen för samhällsbyggnadsenheten på stadsledningskontoret och förändringen gällde året ut. Från 1 januari 2025 flyttas merparten av enhetens medarbetare från den strategiska enheten till samhällsbyggnadsenheten. Energi- och klimatrådgivningen blir kvar på stadsbyggnadsförvaltningen och kommer att tillhöra bygglovenheten.

Planenheten

Planenheten har under 2024 haft en normal produktion av detaljplaner och året har präglats av att planera för samhällsviktiga funktioner så som vägar, mottagningsstationer, samhällsfastigheter och verksamhetsmark. Planer som varit efterlängta exempelvis Resecentrum, Hamnen, Frösåkersvägen och Bjurhovda centrum är antagna av byggnadsnämnden och i laga kraft. Planbesked har fortsatt att komma in fortlöpande och en liten ökning har skett under hösten på förfrågningarna i förhållande till hur det såg ut under början av året. Ansökningar främst från Fastighetsnämnden på nya samhällsfastigheter har prioriterats under perioden och flera planer har startats med främst förskolor. Verksamhetsmark har varit ett annat prioriterat område där enheten påbörjat nya planer och försöker avsluta de som löper på i prövningen. Planenheten försöker även att tillskapa små småhus utifrån det uppdrag som finns från Kommunfullmäktige och provar lämpligheten i exempelvis Västra Skälby och i Barkarö.

2025-02-11

Utifrån verksamhetsplanen så arbetas det på de aktiviteter som enheten planerade och inga stora avvikelser finns. Arbetet med att förbättra samhällsbyggnadsprocessen har tagit en del extra resurser men det påverkar inte produktionen i stort.

Kommunala lantmäterimyndigheten

Verksamheten har skett i huvudsak enligt plan för 2024 i de delar vi själva kan påverka. Förutom konjunkturedgångens inverkan har även den så kallade särskilda händelsen vid Lantmäteriet i slutet av maj 2024 påverkat verksamheten. Innebörden av händelsen är att lantmäterimyndigheten inte har direkt tillgång till alla de arkivakter vi har behov av i det dagliga arbetet. Det finns idag ingen tidplan för när förhållandena återgår till det normala enligt Lantmäteriet. Inströmningen av ärenden och beställningar är relativt oförändrad. Det finns fortsatt stora behov av insatser inom digitaliseringsprojekt som dock kräver finansiering.

Enheten för geografisk information

Enheten har haft flera föräldra- eller tjänstlediga som under året. Bland annat är enhetschef tjänstledig från juni och cirka 1,5 år framåt. Tjänstledigheten har lösts genom omfördelning av resurser där förvaltningens utvecklingsstrateg gått in som tillförordnad enhetschef. Konsekvensen blir att en del utvecklingsarbeten inom digitalisering nedprioriteras.

Enheten märker av ett allmänt lågt inflöde på beställningar av GIS-tjänster. En trolig orsak är mindre pengar för stadens alla verksamheter till utvecklingsinsatser där GIS-tjänster behövs. Ett undantag är teknik- och fastighetsförvaltningen som alltjämt har ett stort behov av GIS-stöd. Dialog pågår för att hitta arbetsformer som möter upp mot deras behov. Bör resultera i ökad mängd GIS-uppdrag mot den förvaltningen.

Mätuppdrag, lägeskontroller och husutstakning ligger fortfarande lågt i produktion beroende på byggkonjunkturen. Dock har enheten inom mätuppdrag utökat samarbetet med TFF Produktion vilket kommer att resultera i ökad mängd uppdrag därifrån.

Analys av organisering, tjänsteutbud och ekonomi av GEO-enhetens verksamhet pågår. Målet är att effektivisera förvaltning av den geografiska plattformen till förmån för ökad uppdragsproduktion. Eventuella förändringar i verksamheten planeras få genomslag i form av ökade intäkter på uppdragssidan under 2025.

Metadatabasprojektet för geografisk information fortgår enligt plan.

Bygglovenheten

Det byggs men i mycket saktare tempo jämfört med några år bakåt i tiden. Ärendemängden för 2024 ligger dock på ungefär samma nivå som 2023. Det som har kommit in har mest varit bygglov för mindre åtgärder. De större projekten har varit få och det har endast kommit bygglov för 147 lägenheter vara 144 är i små hus. Under 2024 har det beviljats lov för endast 199 lägenheter.

2025-02-11

99 procent av alla bygglovsbeslut är tagna inom den föreskrivna tiden 10 veckor och NKI (nöjdkundindex) för bygglov ligger stadigt på 72.

Under året var målsättningen för tillsynsverksamheten att avsluta minst 300 ärenden (ej hissar och andra motordrivna anordningar) och granska samtliga nyinkomna tillsynsärenden. Antalet avslutade tillsynsärenden uppgick under 2024 till 243 och samtliga nyinkomna tillsynsärenden under året har granskats. Under år 2024 var även målsättningen i tillsynsplanen att starta upp en rutin för uppföljning av pågående lov- och anmälningssärenden där det saknas start- och/eller slutbesked. Mallar och arbetssätt har arbetats fram och rutinen planeras att sättas i bruk under början av 2025.

Arbetet med att stärka samarbete inom staden så som med miljö och hälsa, tekniska nämnden parkering, tekniska nämnden projektledning, mark och exploatering har fortsatt. Bygglovenheten är en del av stadens myndighetssamverkan. Som ett led i det har lärforum anordnats med temat "Bygglov, kulturmiljö och tillsyn". Inom samarbetet har informationsträff med arbetsmiljöverket genomförts och där även deltagare från Surahammars och Hallstahammars kommuner deltog. Syftet var att stärka förståelsens för varandras uppdrag och hur vi kan hjälpa varandra.

I maj genomfördes de numer årliga arkitekturdagarna. En mycket uppskattat aktivitet som genomförs tillsammans med flera av aktörerna, inom och utanför organisationen. Vi har också haft en bygglovskampanj där vi genom sociala media informerade västeråsarna vad bygglov är och hur de kan gå till väga.

2025-02-11

Ekonomisk analys

RESULTAT

Resultat per 31 december är 10,1 mnkr lägre än budget: utfall -43,0 mnkr jämfört med budget -32,9 mnkr. Prognosen för helåret har reviderats vid två tillfällen under året och visade ett minus på 6,4 mnkr men utfallet blev ytterligare 3,7 mnkr lägre. De främsta orsakerna är lägre intäkter, på grund av rådande konjunktur som påverkar byggbranschen stort, och högre kostnader för personal, på grund av lägre frånvaro och låg personalomsättning.

(tkr)	Utfall Jan - Dec 2024	Budget Jan - Dec 2024	Avvikelse Utf-Bud Jan - Dec 2024	Budget 2024	Aktuell prognos 2024	Avvikelse Bud - Prog 2024
Beställarintäkter	39	80	-41	80	80	0
Bidrag	1 771	1 750	21	1 750	1 390	-360
Övriga intäkter	57 502	62 700	-5 198	62 700	57 700	-5 000
Summa Intäkter	59 313	64 530	-5 217	64 530	59 170	-5 360
Arbetskraftskostnad	-78 203	-74 719	-3 485	-74 719	-75 719	-1 000
Lokalhyror & övr fastigh.kostn	-4 434	-4 457	23	-4 457	-4 457	0
Övriga kostnader	-18 959	-17 809	-1 149	-17 809	-17 809	0
Summa Kostnader	-101 596	-96 985	-4 611	-96 985	-97 985	-1 000
Avskrivningar	-666	-401	-265	-401	-401	0
Finansiella kostnader	-62	-44	-18	-44	-44	0
Årets resultat	-43 011	-32 900	-10 111	-32 900	-39 260	-6 360

Resultaträkning med mer specificerade kostnader finns i bilaga 1.

2025-02-11

INTÄKTER

Intäkterna är för 2024 5,2 mnkr lägre än budget: utfall 59,2 mnkr jämfört med budget 64,5 mnkr. Prognosen för året var 5,4 mnkr lägre än budget och resultatet blev alltså något bättre än prognos.

Totala intäkter föregående år var 65,1 mnkr. I det utfallet fanns ett tillfälligt bidrag, en satsning inom stadsbyggnadsprocessen, på 6,0 mnkr. Intäkter 2023 exklusive bidrag var 59,1 mnkr. I utfall 2024 finns bidrag till ett mindre belopp, 0,3 mnkr.

- Planenheten +0,2 mnkr jämfört med budget och +1,2 mnkr jämfört med prognos. Vid slutet av året kunde ett antal projekt faktureras som i prognos låg på 2025. Det räddade resultatet för 2024 då flera projekt som låg budgeterade i början av 2024 fakturerades redan 2023 och enhetens prognos därför var 1 mnkr lägre än budget. Kommunstyrelsen beslutade i april att avsätta 1 mnkr till byggnadsnämnden för planprogram Barkarö. Av dessa medel har 0,3 mnkr upparbetats under 2024 och tillfallit planenheten.
- Bygglovenheten -3,9 mnkr jämfört med budget och -0,8 mnkr jämfört med prognos. Konjunkturläget påverkar fortfarande inflödet av ärenden, framför allt bygglov för bostäder (se statistik). Några större bygglov för industri- och verksamhetslokaler förväntades att komma in under året men kommer först 2025, bland annat en ny fabrik för ABB Robotics (beslut i byggnadsnämnden januari 2025).
- Strategiska enheten: -0,3 mnkr. Bidraget för 2024 från Energimyndigheten blev lägre än budgeterat och prognosjustering gjordes i delår 1.
- Geografisk information -0,7 mnkr. Intäkterna för GIS-tjänster ligger under budget men ingen större avvikelse jämfört med tidigare år. Intäkterna för lägeskontroller och husutstakningar ligger något lägre än budgeterat som ett utfall av den vikande byggkonjunkturen.
- Kommunala lantmäteriet (KLM) -1,1 mnkr jämfört med budget och -0,2 mnkr jämfört med prognos vilket huvudsakligen beror på att budgeten är högre än vad som kan levereras med befintliga resurser givet de uppgifter som måste göras inom myndighetens ramar och som inte finansieras av externa intäkter. En viss del av underskottet beror även för KLM på rådande konjunkturläge.
- Stadsbyggnadsdirektören/SBF övergripande: +0,5 mnkr jämfört med budget och prognos. I budget finns endast intäkt för uthyrning av HR-stöd. I utfall finns även intäkt från andra förvaltningar för verksamhetssystemet ProjectCompanion. Denna intäkt motsvaras även av en ökad IT-kostnad jämfört med budget.

2025-02-11

Tabellen nedan visar intäkter per ansvar.

	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse utfall - budget 2024	Aktuell prognos 2024	Avvikelse budget - prognos 2024	Utfall 2023
L - Byggnadsnämnden	59 313	64 530	-5 217	59 170	-5 360	65 148
LS001 - Planenheten	19 329	19 100	229	18 100	-1 000	19 783
LS002 - Bygglovenheten	18 206	22 100	-3 894	19 000	-3 100	18 560
LS003 - Stadsbyggnadsdirektör	632	80	552	80	0	434
LS005 - Administrativa enheten	10		10			500
LS006 - Strategiska enheten	1 411	1 750	-339	1 390	-360	4 287
LS007 - Geografisk information	7 290	8 000	-710	8 000	0	8 161
LS008 - Lantmäterimyndighet	12 435	13 500	-1 065	12 600	-900	13 424

KOSTNADER

Kostnaderna för arbetskraft 3,5 mnkr högre än budget: utfall -78,2 mnkr, budget -74,7 mnkr, och 2,5 mnkr högre än prognos.

I budget tas höjd för en viss frånvaro i form av sjukdomar, föräldraledighet och personalomsättning. För 2024 antas en högre frånvaro än tidigare är på grund av beslutat mjukt anställningsstopp som då innebär vakanser om tjänster inte återbesätts. Sjukfrånvaron var dock låg under året och övrig frånvaro var planerad och hänsyn redan tagen till i budget. Även personalomsättningen har varit låg med totalt två pensionsavgångar, två egna uppsägningar och två avslut vid personalminskning. En anställning avslutades genom avtal, en kostnad om cirka 0,5 mnkr. Tjänstledigheter och föräldraledigheter under hösten har inte fått den stora effekt som beräknades. Utlåning av personal till andra förvaltningar genererar intäkter istället för minskade personalkostnader, totalt 0,4 mnkr. I budget antogs att utlåningen skulle vara högre, enligt planen för åtgärder för en ekonomi i balans.

För **lokalhyror och övriga fastighetskostnader** är utfallet i linje med budget.

Utfallet för **övriga kostnader** är 1,1 mnkr högre än budget. I utfallet finns såväl positiva som negativa avvikelser jämfört med budget.

I utfallet finns ej budgeterade kostnader som befarande kundförluster på 1,1 mnkr och en central debitering för att minska utrymmet för konsultkostnader på 0,3 mnkr.

2025-02-11

I budget har hänsyn tagits till flera punkter i åtgärdsplanen för ekonomi i balans som beslutades i byggnadsnämndens verksamhetsplan för året: minska externa konsultkostnader, minimera kostnader för resor, kurser och konferenser samt en allmänt strikt kostnadsmedvetenhet. Från 2023 minskades budget för 2024 med 3,6 mnkr och utfallet visar en besparing på ytterligare 0,7 mnkr:

- Konsultkostnader för perioden är 1267 tkr lägre än föregående år och 93 tkr lägre än årets budget.
- Kostnader för kurser, konferenser och resor är 1333 tkr lägre än föregående år och 32 tkr högre än årets budget. Förra året hade vi en förvaltningskonferens som var utöver det vanliga och som gjorde att kostnaderna var extra höga då, dock inom budget.
- Kostnadsmedvetenhet i övrigt resulterar i ett utfall som är cirka 1000 tkr lägre än föregående år och, trots neddragen budget, och 600 tkr lägre än årets budget.

Uppföljning åtgärdsplan för ekonomi i balans

I Verksamhetsplan 2024 anges ett antal åtgärder för ekonomi i balans under året. Dessa låg till grunden för årets budget och har följts löpande upp under året.

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Fokus på uppdrag som ger intäkter	✓	
I den mån det är möjligt har vi prioriterat uppdrag som ger intäkter. Vi har även behövt prioritera uppdrag inom vårt grunduppdrag som gynnar staden på sikt och som inte genererar intäkter.		
Finansiering för uppdrag i tidiga skeden	✓	
Klart med ersättning för projektledning av planprogram Barkarö enligt beslut i KS april - beslut 1 mnkr och utfall 0,3 mnkr för 2024. Dialog om finansiering av planprogram Mälarporten pågår.		
Ny finansieringsmodell för geografisk information	▶	
Framtagande av finansieringsmodell är utfört, effekt 2026. Diskussion med statliga lantmäteriet pågår fortfarande angående ersättning för BAL-avtalet.		
Utlåning av personal till andra verksamheter inom Västerås stad	✓	
Vikariat enhetschef miljö- och hälsoskyddsförvaltningen ca 1,5 år från juni. Uthyrning av två till tre medarbetare, 50% i 6 månader till stadsledningskontoret under hösten. Mindre konsultuppdrag till andra förvaltning har utförts. Ytterligare vikariat på miljö- och hälsoskyddsförvaltningen under 2025.		
Utföra konsulttjänster inom Västerås stad och därmed minska behovet av externa konsulter inom våra kompetensområden	✓	
Se kommentar ovan kring utlåning av personal.		

2025-02-11

Aktivitet	Status	Färdiggrad
<p>Mjukt anställningsstopp</p> <p>Alla anställningsbeslut tas i LG. Inga ersättningsrekryteringar har beslutats för föräldra- eller tjänstlediga medarbetare. Tf enhetschef april-december 2024 har anställts men innebär ingen extra kostnad (delar tjänst med annan förvaltning och ordinarie enhetschef gick i pension 1 september). Vissa personalförändringar har det redan tagits hänsyn till i budget för 2024. Avsteg från det mjuka anställningsstoppet har gjorts för ett vikariat på 6 månader, för att inte orsaka för hård arbetsbelastning på övriga medarbetare vid kortare tjänstledig- och föräldraledigheter inom Geo.</p>	▶	
<p>Minska externa konsultkostnader till ett minimum</p> <p>Konsultkostnader för perioden är 1,3 mnkr lägre än föregående år och 0,1 mnkr lägre än årets budget.</p>	✓	
<p>Minimera kostnader för resor, konferenser och utbildningar</p> <p>Kostnader för kurser, konferenser och resor är 1,3 mnkr lägre än föregående år och samma som årets budget. Förra året hade vi en förvaltningskonferens som var utöver det vanliga och som gjorde att kostnaderna var extra höga då, dock inom den budgeten.</p>	✓	
<p>Allmänt strikt kostnadsmedvetenhet och smartare arbetssätt</p> <p>Kostnadsmedvetenhet i övrigt resulterar i ett utfall som är lägre än föregående år och även lägre än årets budget, ca 0,5 mnkr.</p>	✓	

Tvister

Det finns inga tvister men i bokslutet finns osäkra kundfordringar om 1,1 mnkr fördelade på planheten, bygglovenheten och kommunala lantmäterimyndigheten. Fordringarna inom planenheten beräknas regleras när detaljplan vunnit laga kraft. Övrigt fordringar beror på ovilja att betala.

Investeringsredovisning

Nämndens investeringar är främst kopplad till ökad digitalisering av verksamhetens processer. Investeringsbudgeten för 2024 är 1,6 mnkr. Under året har nödvändiga IT-relaterade investeringar inom geografisk information kommer att gjorts, totalt 1,1 mnkr.

2025-02-11

Uppföljning av mål

Mål och nyckeltal per målområde

En jämlik, trygg och socialt hållbar kommun

Under perioden 2024-2027 förbättras samhällsbyggnadsprocessen så att den blir mer effektiv och ändamålsenlig

Viljeinriktningen är att samhällsbyggnadsprocessen, utifrån byggnadsnämndens ansvarsområden, ska vara effektiv, ändamålsenlig och präglas av tillsammanskap inom stadens organisation med fokus på kundnöjdhet hos näringslivet och skapa största möjliga värde och nytta för invånarna. Det bidrar till ett gott företagsklimatet och till bästa förutsättningar för att bygga kostnadseffektivt och hållbart.

Bedömning	Trend
	↗

Till målet har förvaltningen två handlingsplaner, för digitalisering och kommunikation. Det fanns även en för handlingsplan samhällsbyggnadsprocessen i staden, så kallad actionplan. men den stoppades i samband med att ledningsforum och arbetssätt för processen förändrades under hösten.

Inom digitalisering är alltjämt digitalisering av befintliga detaljplaner en prioriterad fråga. Från 1 januari 2022 är alla nya detaljplaner digitala enligt Boverkets föreskrift. Äldre detaljplaner omfattas inte av föreskriften men lyfts som en viktig förutsättning för smart samhällsbyggnadsprocess i statliga Lantmäteriets färdplan. Digitala detaljplaner behövs för att möjliggöra tillämpningar med AI, digital tvilling och automatiserade bygglov. Stadsbyggnadsförvaltningen har förberett för ett digitaliseringsarbete men finansiering saknas. Det handlar om ett projekt som beräknas ta 3 år att genomföra. Tidigare förhoppningar om dedikerade medel från regeringen har inte infriats vilket gör att förvaltningen i nuläget står utan tillräckliga medel för att genomföra projektet.

Upphandling av en ny GIS-plattform är nödvändig för staden, både förvaltningar och bolag. Plattformen behöver lyftas för att möta det växande behovet av geografisk information i samband med ökad digitalisering. Även här är förarbeten gjorts och arbete pågår att via nya samverkansavtal med berörda parter få finansiering för att kunna fullfölja en upphandling.

Kommunikation har ett fortsatt fördjupat samarbete med Kontaktcenter för att identifiera invånarnas upplevelser av våra processer. Det ger oss möjlighet att förbättra kommunikationen utifrån perspektivet dialog och lyssnande. Här får vi värdefull input som bland annat resulterat i förbättringar på webben. Som en följd av det samarbetet har en film publicerats inför sommaren i sociala medier och som handlar om bygglovsprocessen med målgrupp sökande/invånare. Syftet

2025-02-11

var dels att lyfta efterfrågad kommunikation vid rätt tillfälle, dels att förklara processen med målet fler korrekta handlingar från start. Informationen utgick också från det som Kontaktcenter ser att många sökande upplever som svårt.

NKI för bygglovs, som är ett mått som mäter mer i processen än endast bygglov, ligger fortsatt på en nivå över 70.

I september utsågs Västerås stad som bäst i landet i sin kategori av initiativet "Bygg i Tid". "Bygg i tid" mäter ledtidsindex som är ett mått på effektiviteten i plan och bygglovsprocesserna.

Från 1 januari 2025 går stadsbyggnadsförvaltningens strategiska enhet samman med stadsledningskontorets samhällsbyggnadsenhet, i syfte att förbättra processen.

Indikator/KPI	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2024
NKI bygglov företag	71.8%	71.9%	72.3%	76.0%
Nationellt ledtidsindex		74	74	80

En klimatsmart och ekologiskt hållbar kommun

Under perioden 2024-2027 förbättras samhällsplaneringen för att få ett mer hållbart, sammanhållet, nära och blandat Västerås

Viljeinriktningen är hållbarhet och attraktivitet utifrån närhet och blandstad. Underlag i den här frågan finns även i arbetet med nya översiktsplanen (ÖP). Frågan kommer att konkretiseras i det pågående arbetet och då kan byggnadsnämndens mål behöva justeras till kommande år så att det passar mer exakt med genomförandet av ÖP. En nära, sammanhållen och blandad stad bidrar till socialhållbarhet genom trygghet, hälsa, jämlika förutsättningar och ekologisk hållbarhet med minskade fossilutsläpp genom mindre biltrafikresor, samt ekonomisk hållbarhet genom attraktivitet och etableringar.

Bedömning	Trend
	↗

När översiktsplanen börjar få genomslag i efterföljande planering kommer utvecklingen tydligare kunna följas, bland annat i detaljplanerna.

Under våren har förvaltningen haft ett så kallat Lärforum för förvaltningens alla medarbetare med temat "Vår nya översiktsplan" med information och gemensamma diskussioner.

Förvaltningen arbetar för närvarande med att ta fram en metod för att följa hur detta mål kan mätas. En GIS-baserad metod med geografisk statistik ser ut att vara möjlig.

2025-02-11

Under perioden 2024-2027 stärks invånarnas inflytande över stadsbyggnadsfrågor genom fördjupad dialog

Viljeinriktningen är att ha en utvecklad dialog som bidrar till ökad tillit och bättre planeringsunderlag. Jämlika möjligheter för invånarnas delaktighet i plan- och byggprocessen ska säkerställas. Dialogen ska vara tillgänglig, det vill säga att målgrupperna ska förstå vad de kan påverka och det ska vara lätt att delta för de olika målgrupperna.

Bedömning	Trend
	↗

Inom kommunikation pågår flera aktiviteter som kopplar till målet. En ny rutin som bygger på lyssnande, vad invånarna önskat, är framtagen och den syftar till att göra informationen om detaljplanering mer tillgänglig tidigt i processen, vilket är en förutsättning för dialog. I de tidiga dialogerna och där vi har digital enkät eller karta, så ställer vi frågor om ålder, kön, bostadsområde, upplevelsen av processen för att få en tydligare bild om vilka som deltar i våra dialoger. Det ger oss ett underlag att jobba vidare med och för att kunna ta bättre beslut om riktade kommunikationsaktiviteter. Att stötta med kommunikationskompetens i de stora projekt och utvecklingsarbeten är fortsatt viktigt för förvaltningen. I maj anordnade förvaltningen årets Arkitektur dagar som är viktiga dagar för dialog med de vi finns till för.

Inom bygglov har en informationskampanj genomförts och som kommer ur ett beslutat nämndinitiativ från byggnadsnämnden.

Vi har genomfört lärforum på förvaltningen med tema invånardialog. Målet var att öka kunskapen om dialogprocessen /dialogtrappan samt att ge tips på verktyg, utbildningar, gemensamt material från SKR. Vi visade även hur andra kommuner valt att jobba med invånardialog i sin verksamhetsutveckling.

Fortsatt prioriterat arbete med kommunikation kring översiktsplanen. Mycket arbete läggs på att förbereda för samrådet, det mobila materialet, sammanfattning och enkät för webben samt planering av den externa kommunikationen i stadens olika kanaler, i samarbete med projektledning. Detta för att kunna agera snabbt när det blir beslut om samråd. Arbetet fortsätter 2025.

En strategi för vilka samråd som ska prioriteras från kommunikation har tagits fram, utöver den kommunikation som görs i detaljplaneprocessen. Under året har vi använt stadens nya app – Mitt Västerås – för att informera om samråd. Fokus framåt blir att undersöka möjligheterna med appen vad gäller kommunikation om förvaltningens verksamheter.

2025-02-11

Indikator/KPI	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål 2024
Genomförda aktiviteter för att stärka invånarnas inflytande, antal			9	6

Senaste kommentar (2024-12-31):

Aktiviteter som genomförts under året (5 externa och 4 interna):

- Dialogprojekt på skolan i Gäddeholm – eleverna fick påverka valet av namn och röstade mellan två alternativ. Gäddeholmsskolan vann vilket byggnadsnämnden också beslutade om. I samband med röstningen fick eleverna lära sig om demokrati, hur man kan påverka politiska beslut, och hur namnsättning fungerar.
- Dialog Hammarby – fysiska träffar med invånare och webbenkät för fördjupad kunskap inför vidare arbete med en utvecklingsplan.
- Ungdomsdialog i arbetet med ÖP. I sommar har ungdomar haft uppdraget att intervjua andra ungdomar om innerstadens utveckling. Ungdomarna har uttryckt önskemål och tankar kring förändringar och framtidens innerstad i en kartdialog, som används i arbetet med ÖP och innerstadsstrategin.
- Dialog- och informationsmöte på Öster Mälarstrand. Fysiskt möte med invånare i arbetet med dp 1886 för dialog kring de justeringar som gjorts inför granskning, samt för att svara på frågor och tydliggöra processen om hur man som invånare kan påverka.
- Tidig dialog i detaljplan. Beslut om tidig dialog i arbetet med dp 2014, för fördjupad dialog och kunskap kring hur platsen upplevs.
- Interna förbättringsarbeten inom området i syfte att stärka förutsättningarna för förvaltningens dialogarbete och i längden inflytande från invånarna: kunskapshöjande aktivitet genom Lärforum, införande av ny rutin som bygger på lyssnande (vad invånarna önskat) och som handlar om att göra informationen om detaljplanering mer tillgänglig tidigt i processen, fördjupad samarbete med Kontaktcenter för att förbättra kommunikationen utifrån invånarnas upplevelser, deltagande i utveckling av Västeråsrum vid i Stadshuset entré där målet bland annat är att rummet ska förbättra förutsättningar för möten och dialog.

2025-02-11

Översikt över verksamhetens utveckling

Detaljplan

Planenheten hade vid årets utgång 65 pågående planer. 11 planer är antagna och 2 är i överklagandeprocess i någon form.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Möjliga/byggbara lgh i färdiga dp (antal)	5 500	7 500	7 550	7 200	8 150
Planberedskap, kvadratmeter etableringsklar mark	400 000	271 000	198 674	450 528	408 400
Planuppdrag (antal)	22	19	16	15	12
Antagna dp och områdesbestämmelse (antal)	17	11	14	9	11
Lagakraftvunna dp (antal)	18	9	18	6	8
Handläggningstid för planer (median antal månader)	23	33	18	27	27

Bygglov

En satsning gjordes för några år sen på tillsynsverksamhet som var fullt bemannade från januari 2023 till juni 2024. Numer är den inte det längre på grund av neddragning av personal på förvaltningen. Arbetet sker enligt av byggnadsnämnden beslutade tillsynsplaner i enlighet med plan- och bygglagen samt miljöbalken. Målet för i år var att avsluta 300 ärenden. Under året har 291 ärenden avslutats (243 samma förra året). Totalt antal öppna tillsynsärenden är 403, av dessa är det 164 ärenden där handläggning ännu inte påbörjats. Att jämföra med 332 respektive 153 förra året. 131 nya ärenden har inkommit under året (186 förra året).

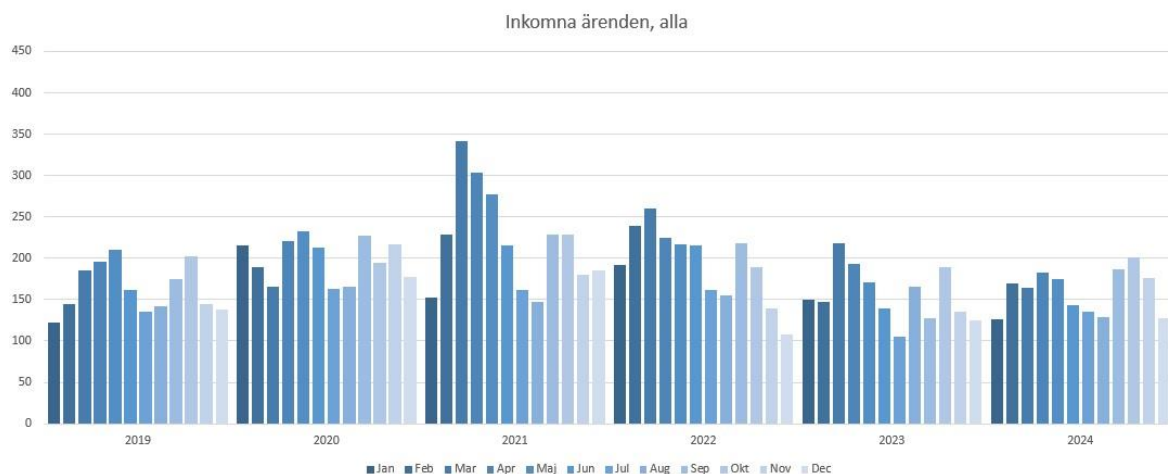
För bygglovsbeslut som inte levereras inom 10 veckor ska avgiften reduceras med en femtedel per påbörjad vecka i enlighet med plan- och bygglagen. Den sökande ska få sin ansökan hanterad inom den tiden men det är även ur en ekonomisk aspekt av största vikt att leverera inom 10 veckor.

Ju fler ansökningar som redan från början kommer in digitalt desto mindre administrativt arbete. Förvaltningen arbetar ständigt med information till sökande för att öka den andelen.

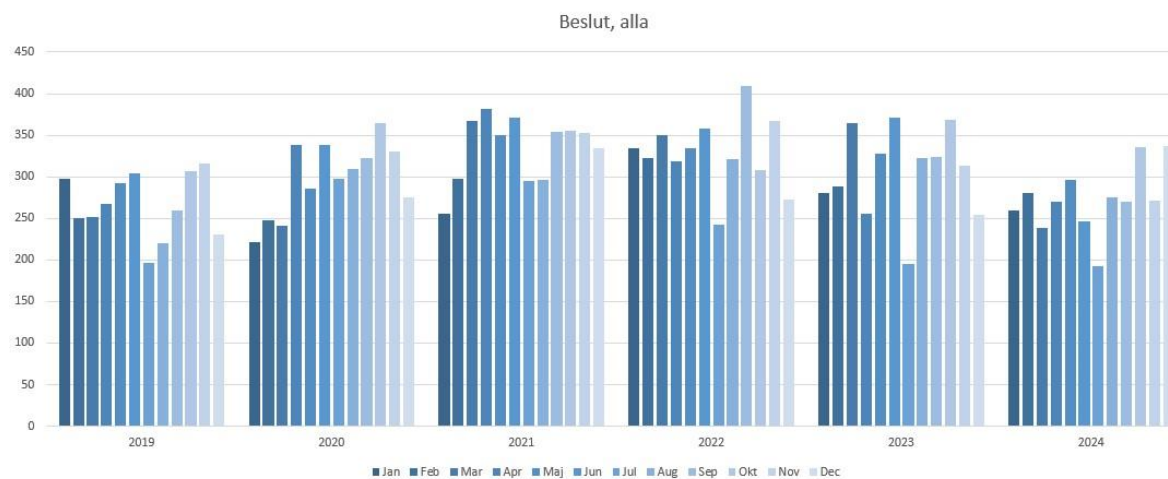
Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Bygglovsbeslut levererade inom 10 veckor (andel %)	97%	93%	93%	97%	99%
Digitala bygglovsansökningar (andel %)	40.7%	47.5%	47.8%	60.9%	65.3%

2025-02-11

De goda åren under pandemin och inbromsningen i ekonomin syns tydligt i statistiken och då främst för bygglovs olika skeden för lägenheter. Inkomna ärenden är på ungefär samma nivå 2024 som för 2019 och lite högre än 2023. 2021 och 2022 var två år med extremt högt inflöde och produktion.

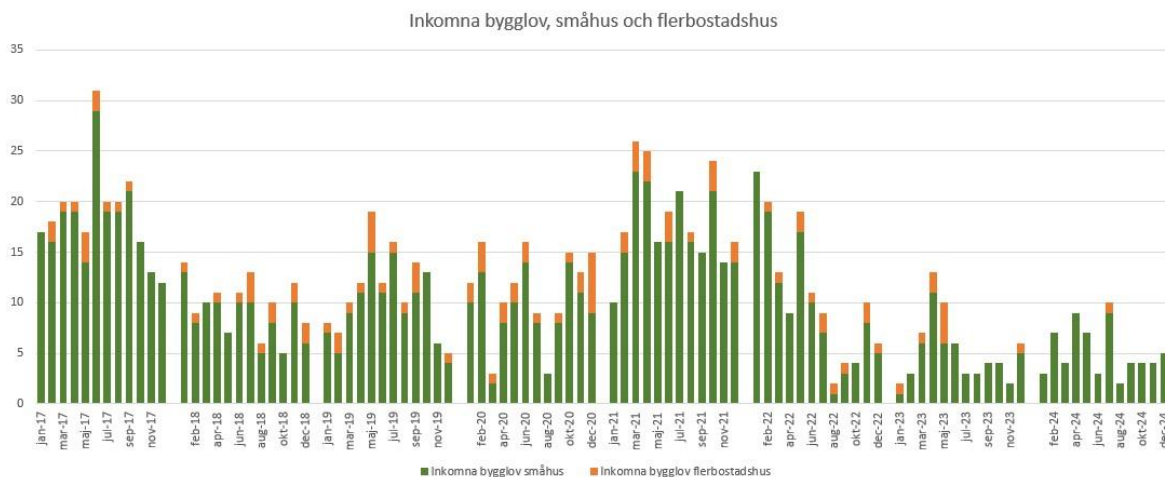

Tabell Inkomna ärenden, alla: Antalet inkomna bygglovsärenden ligger på en bra nivå. Dock är det inte så många större bygglov, vilket påverkar intäkterna negativt.

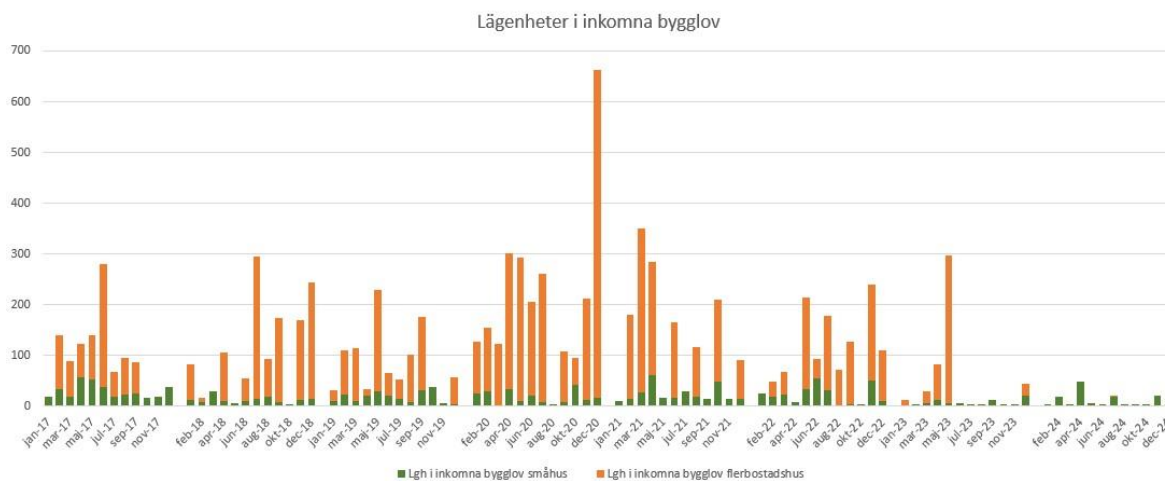
Tabell Beslut, alla: I ett bygglovsärende fattas flera beslut, till exempel startbesked och slutbesked.

2025-02-11

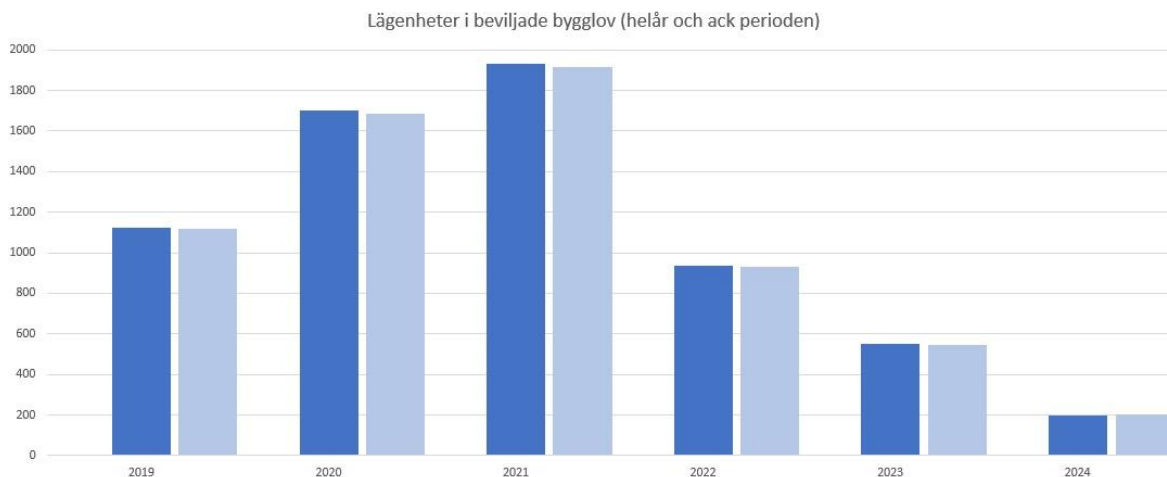
Tabell Inkomna bygglov småhus och flerbostadshus: Statistiken visar hur många inkomna ärenden avseende bygglov för småhus och flerbostadshus som inkommit per månad.

Antal lägenheter	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Småhus	358	152	223	211	291	268	83	144
Flerbostadshus	754	1123	795	2336	1198	920	420	3

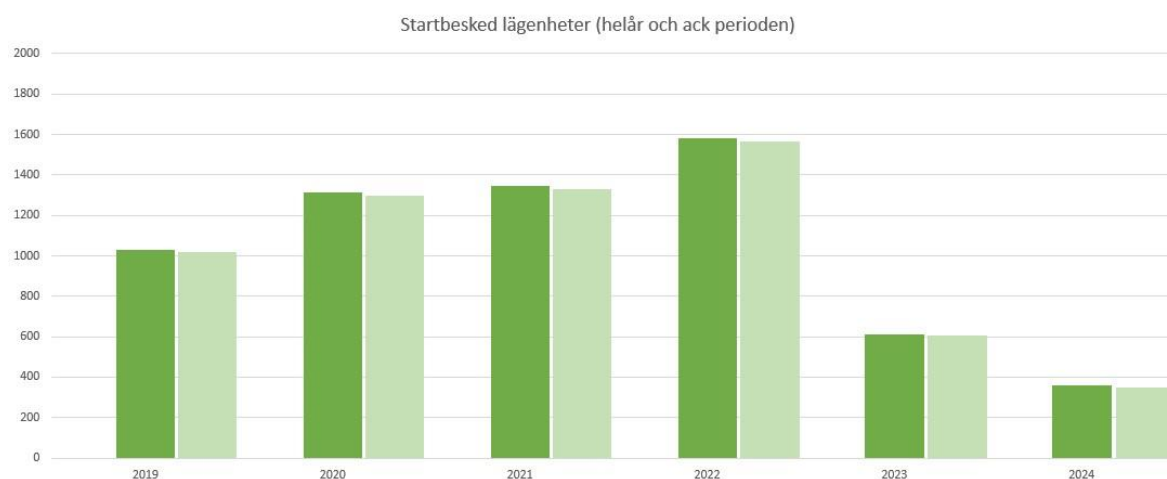

Tabell Lägenheter i inkomna bygglov: inkommande bygglov för bostäder fortsätter att vara lågt för såväl småhus som flerbostadshus.

2025-02-11

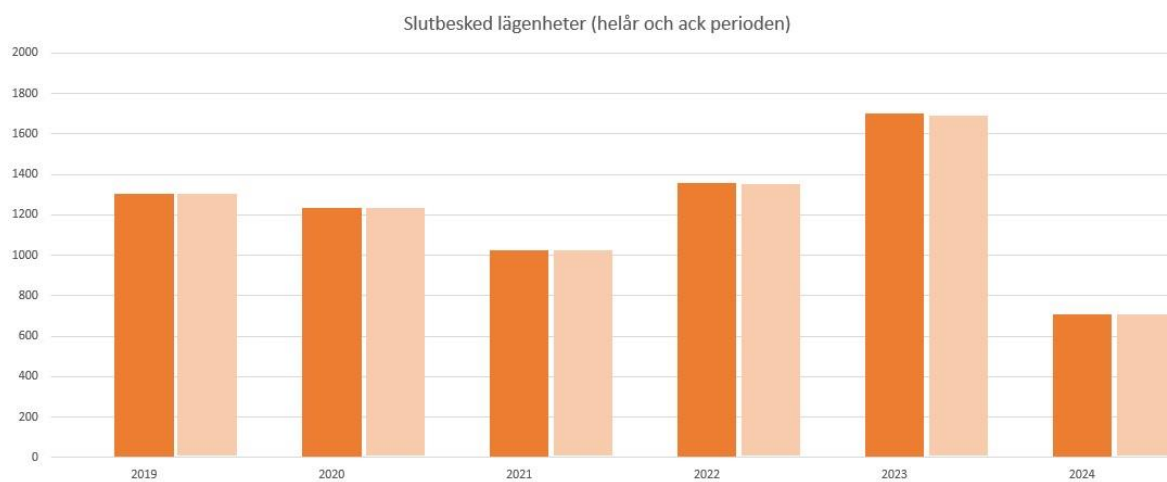

Tabell Lägenheter i beviljade bygglov: den mörka stapeln visar antal lägenheter för helår och den ljusare stapeln visar ackumulerat per perioden för respektive år.

Tabell Startbesked lägenheter: det mörka stapeln visar antal lägenheter som fått startbesked för helår och den ljusare stapeln visar ackumulerat per perioden för respektive år.

2025-02-11

Tabell Slutbesked lägenheter: det mörka stapeln visar antal lägenheter för helår och den ljusare stapeln visar ackumulerat per perioden för respektive år.

2025-02-11

Förväntad utveckling

I Västerås finns en tudelad bild av konjunkturläget. På den ena sidan finns bostadsbyggandet som i likhet med hela landet har sjunkit kraftigt. Det som i dagsläget sätts igång är i stort sett endast småhus och några enstaka flerbostadshus. Planreserven i Västerås, det vill säga antalet lägenheter som finns möjliga att bygga i färdiga detaljplaner för bostäder, är mycket hög. Trots att räntorna är på väg nedåt och bostadspriserna bedöms vara på väg uppåt bedömer Boverket och SKR (Sveriges kommuner och regioner) att bostadsbyggandet inte vänder uppåt igen förrän tidigast 2025.

På den andra sidan finns Västerås näringsliv som i många delar går mycket starkt tack vare den pågående världsomfattande trenden med elektrifiering av samhället. Sammansättningen av näringslivet i Västerås och flera världsledande företag inom området gör att stora investeringar pågår och det väntas komma fler. Stora bygglov är på gång under året inom detta område. Dessutom finns fortfarande ett underskott av etableringsklar planlagd verksamhetsmark utifrån stadens näringslivsprogram.

Det finns även fortfarande ett behov av planering och utveckling av samhällsfastigheter och detta prioriteras tillsammans med näringslivsplanering i planläggningen.

De trender vi ser för detaljplaneverksamheten är att vissa tidplaner förskjuts kraftigt på grund av långa handläggningstider hos de statliga myndigheterna, då främst dispenser som ligger inom naturskyddsområdet. Miljöbalkens krav på utredningar utökas succesivt vilket ger detaljplaneringen ytterligare pålagor för att uppfylla lagstiftningen vilket upptar resurser i både tid och pengar.

Under en lågkonjunktur finns det stora krafter för kortsiktiga ekonomiska beslut som också påverkar detaljplaneringen. Avvägningar som ger social och ekologisk hållbarhet kan försvåras. Här behövs vaksamhet och mod för att uppnå en långsiktighet som är lämplig och uppfyller lagstiftningen.

Den långsiktiga utvecklingen i Västerås är beroende av befolkningstillväxten och invånarnas demografiska sammansättning. Under våren har nya befolkningsprognoser presenterats både nationellt och för Västerås. Prognoserna visar betydligt mindre folkökning än tidigare prognoser och även minskad andel barn och ökad andel äldre. I Västerås ligger befolkningsprognosen något högre än i övriga landet men den bedöms ändå bara nå cirka 0,6 procent (0,4 procent för riket). Det här gör att även om byggkonjunkturer återhämtar sig 2025 så kommer byggandet inte behöva vara så stort som tidigare i Västerås, särskilt inte när det gäller bostäder. Det här kommer att ge stor påverkan på byggnadsnämndens olika verksamheter. Förvaltningen behöver därför planera för en anpassning inför verksamhetsåret 2025 och framåt.

Under året har reglementet för byggnadsnämnden ändrats. Till stor del består ändringar i formalia och förtydligande samt tillägg om fastighetsbildning och drönanverksamhet. Den skrivning som ger stor förändring för byggnadsnämndens processer är förändring i beslutsrätten kring

2025-02-11

detaljplaner. Alla planer som har utökat förfarande skall tas av Kommunfullmäktige vilket är ungefär hälften av de pågående detaljplanerna. Det beslutades även att om någon nämnd är emot en detaljplan så ska beslutet om antagande tas av Kommunfullmäktige. Detta innebär en förskjutning av tidplanerna och en större arbetsbörda för förvaltningen samt att nya arbets sätt behöver processas fram.

2025-02-11

Väsentliga personalförhållanden

Vid ingången av 2024 hade förvaltningen 111 tillsvidareanställda och 3 vikarier, totalt 114 anställda. Fyra medarbetare har slutat under året på grund av annat arbete eller pension. Dessa har inte ersatts på grund av mjukt anställningsstopp. Två medarbetare har slutat på grund av den neddragning som gjordes under hösten. Vid årets utgång hade förvaltningen 105 tillsvidaremedarbetare och 2 vikarier.

För att nå budget i balans har förvaltningen varit tvungna att se över bemanningen och göra en verksamhetsförändring. 2 september beslutades en ny organisation som innebar en minskning av personal från 108 tjänster till 103 tjänster. Fyra tjänster togs bort: en planarkitekt, en arkitekt, en samhällsplanerare och en stadsbyggnadskoordinator. En femte tjänst valde förvaltningen att ha kvar men inte tillsätta, efter en längre tjänstledighet för arbete i annan förvaltning.

Förändringsprocessen, som påbörjades innan sommaren, har pågått från mitten av augusti till i början av november. Av de fyra medarbetare som berördes genomfördes omplaceringsutredningar för två och två sköts upp på grund av föräldraledighet och tjänstledighet för studier. Neddragningen resulterade inte i några uppsägningar utan kunde lösas genom omplacering till en annan förvaltning och en medarbetare valde att sluta. Minskning har skett på i stort sett alla enheter.

Jämförelse antal anställda vid årets ingång och årets utgång (exklusive vikarier och medarbetare som är tjänsts- och eller föräldralediga och vars omplaceringsutredning genomförs under 2025 och 2026), en minskning från 111 till 103 tillsvidare anställda.

- Planheten: från 22 till 21
- Bygglovenheten: från 27 till 24
- Strategiska enheten: från 17 till 15
- Enheten för geografisk information: 18 vid årets in- och utgång
- Kommunala lantmäterimyndigheten: 14 vid årets in- och utgång
- Administrativa enheten: Från 11 till 9
- Stadsdirektör och HR: 2 vid årets in- och utgång

Bygglovenheten hade under året, förutom minskning av antal medarbetare, ett bortfall av medarbetare på grund av tjänstledigheter, uthyrning till annan förvaltning och föräldraledigheter motsvarande cirka 4 tjänster totalt.

En andra verksamhetsförändring träder i kraft 1 januari 2025. Då flyttar merparten av den strategiska enheten, 13 årsarbetare, till stadsledningskontoret och går samma med samhällsbyggnadsenheten. Energi- och klimatrådgivning blir kvar på stadsbyggnadsförvaltningen, inom bygglovsenheten.

2025-02-11

Sjukfrånvaron har under 2024 varit lägre än föregående år, 2,6 procent jämfört med 3,7 procent föregående år, och består till hälften av långtidssjukfrånvaro. Långtidssjukfrånvaron räknas som antal sjukfrånvarotimmar långtid i förhållande till totalt antal sjukfrånvarotimmar och är för året 50,9 procent.

Samtliga medarbetare på stadsbyggnadsförvaltningen har heltidsanställningar. Fördelningen mellan kvinnor och män är 72 respektive 28 procent. 2020 samma period var fördelningen 61 procent respektive 39 procent. Fler män än kvinnor har slutat och fler kvinnor än män har börjat de senaste åren. Att fler kvinnor än män har börjat speglar könsfördelningen i de ansökningar som inkommit vid rekryteringar.

Stadsbyggnadsförvaltningen har en av ledningsgruppen beslutad handlingsplan för HR med aktiviteter som genomförs under året. I handlingsplanen identifieras vad förvaltningen behöver arbeta med inom respektive område: attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avveckla.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Sjukfrånvaro ackumulerad alla anställda, andel (%) (alla)	4.3%	4.2%	4.4%	3.7%	2.6%
Andel långtidssjukfrånvaro (>59 dagar) av total sjukfrånvaro (alla)	36.1%	45.3%	45.8%	38.2%	50.9%
Personalomsättning inkl. pension, andel (%)	4.39%	10.44%	16.33%	5.44%	4.65%

2025-02-11

Uppföljning av internkontrollplanen

Risikanalys och internkontroll utgår från nämndens övergripande uppdrag och mål. Riskanalysen syftar till att identifiera risker/händelser som negativt kan påverka verksamhetens uppdrag och mål och den är underlag för prioritering av risker som behöver hanteras och åtgärdas. Nämnden fastställer årligen en risk- och internkontrollplan som innehåller verksamhetens mest prioriterade risker med tillhörande åtgärder och kontroller för att visa på hur den identifierade risken ska hanteras.

Risk	Risikvärde
Att det saknas resurser för deltagande i samarbetsforum för samhällsbyggnadsfrågor	
Att genomförandet av detaljplaner inte följer strategierna i översiktsplanen	
Att inte uppfylla lagstadgade krav på leveranstider inom bygglovsprocessen	
Att vi tappar i förtroende som en professionell och trovärdig samhällsbyggnadsaktör.	
Brister i IT-system och stödsystem	
Hot och våld	
Omfattande egendomsskador uppstår	
Risk för sanktionsavgift om vi bryter mot regler i dataskyddsförordningen	
Bristfälliga beslutsunderlag ur ett kommunalrättsligt perspektiv	
Längre sjukfrånvaro eller att medarbetare slutar	

Kontroller och aktiviteter för att minimera sannolikheten och/eller konsekvensen när risken inträffar utförs löpande under året och internkontrollplan följs upp vid delårs- och årsrapporteringen. Av 13 aktiviteter är 12 genomförda och 1 är inte påbörjad då behov inte har funnits.

Nedan presenteras de två risker som fick högst riskvärde i riskanalysen och hur förvaltningen arbetat med dem under året.

Brister i IT-system och stödsystem

Orsak: Lång leveranstid på IT-materiel, långsamt nätverk/uppkopplingsproblem, tröghet/otillgänglighet i datakommunikationssystem, långsam respons vid servicebehov

Konsekvens: Ineffektivitet, sårbarhet i leverans, missnöjda kunder, ej tillgång till nödvändig information, påverkan på CAD och GIS, negativ påverkan på arbetsmiljö

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Aktivt deltagande i stadens forum för IT-miljö		
Förvaltningen har deltagare i stadens olika nätverk och samarbeten kopplade till området.		

2025-02-11

Längre sjukfrånvaro eller att medarbetare slutar

Orsak: Hög arbetsbelastning på grund av samma eller ökad produktionsvolym på färre medarbetare på grund av mjukt anställningsstopp kan leda till längre sjukfrånvaro eller att medarbetare slutar.

Konsekvens: Personalbortfall och svårigheter att rekrytera. Vi klarar inte att hinna med produktionen med god kvalitet.

Aktivitet	Status	Färdiggrad
Jobba mer med proaktiva rehabinsatser (lösningar utifrån enheternas särskilda behov)	✓	

Under 2024 har vi inte jobbat enligt den utökade rutinen med HR-chef med i samtalen. Behov har inte funnits. Under året har riskbedömningar gjorts i samband med verksamhetsförändringar och aktiviteter för att minimera de riskerna har tagits fram och fokuserats på istället.

2025-02-11

Uppföljning av uppdrag i årsplan 2024

Uppdrag/Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Uppdrag 1 Cykelstrategi	2024-01-01	2024-12-31	⏸	

2023/01521: Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med byggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en cykelstrategi för Västerås kommun. Strategin ska implementeras i arbetet med en ny översiktsplan.

Ansvar för uppdraget ligger på kommunstyrelsen/stadsledningskontoret. Stadsledningskontorets och stadsbyggnadsförvaltningens gemensamma bedömning är att frågan tas med i ett kommande Mobilitetsprogram.

Uppdrag 6 Utred skolskjuts	2024-01-01	2024-09-15	⏸	
-----------------------------------	-------------------	-------------------	---	---

2023/01522:

Tekniska nämnden får i uppdrag att tillsammans med grundskolenämnden, utbildningsnämnden, Skultuna kommunalnämnd och byggnadsnämnden utreda hur skolskjuts i så stor omfattning som möjligt kan växlas mot ökad kollektivtrafik. Uppdraget ska återrapporteras till kommunfullmäktige i samband med delårsrapport 2 för 2024.

Ansvar för uppdraget ligger på tekniska nämnden/teknik- och fastighetsförvaltningen.

Uppdrag 5 Sänka inköpskostnaderna	2024-01-01	2024-12-31	▶	
--	-------------------	-------------------	---	---

2023/01524: Samtliga Västerås stads nämnder får i uppdrag att sänka inköpskostnaderna genom att säkerställa att upphandlade avtal efterföljs. Den samlade besparingen ska uppgå till 40 miljoner kronor, med fördelning på nämnderna enligt årsplan 2024. Uppdraget ska återrapporteras samlat i samband med årsredovisning för 2024.

För byggnadsnämndens del innebär uppdraget att en besparing på 0,4 mnkr ska göras under året. Uppföljning av årets resultat visar att förvaltningen gjort en besparing om cirka 1,0 mnkr genom att ha en strikt ekonomisk hållning under hela 2024.

En aktivitet som planerades för 2024 var att förvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret, enheten för strategiska inköp (ESI), ska införa regelbundna analyser av förvaltningens inköp. Detta har inte kommit igång ännu på grund av andra prioriteringar hos ESI. Administratör på stadsbyggnadsförvaltningen har under hösten deltagit i projekt "Goda affärer genom avtalsförvaltning" som stadsledningskontoret driver så fokus finns i frågan.

2025-02-11

Uppföljning av övriga uppdrag

Planer, program och handlingsplaner

För den strategiska samhällsbyggnadsplaneringen finns ett antal styrande dokument, beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen, att förhålla sig till. Några av dessa kommer förvaltningen särskilt följa upp och rapportera i delårs- och årsuppföljningarna under 2024.

Västerås stads handlingsplan för yt-och grundvatten 2019-2021 med utblick mot 2027

Antagen i Kommunstyrelsen den 24 april 2019

Uppdrag/Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Planera utifrån miljö kvalitetsnormer för vatten	2019-05-01	2021-12-31		

Stoppad här. Aktiviteter kopplade till handlingsplanen pågår och rapporteras i särskild ordning.

Handlingsplan för att tillgodose behovet av mark och lokaler för näringslivet i Västerås

Antagen av kommunfullmäktige 2021-02-04

Uppdrag/Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Säkerställa marktillgång och planläggning för både ytkrävande och mindre verksamheter	2021-02-04	2026-12-31		
Övriga aktiviteter	2021-02-04	2021-12-31		

Aktiviteten avvaktar nya riktlinjer för bostadsförsörjning.

Handlingsplan för genomförande av policy för personer med funktionsnedsättning i Västerås stad 2023–2027

Antagen av Kommunstyrelsen 8 februari 2023.

Uppdrag/Åtgärd	Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
Målområde 2: Fysisk miljö/tillgänglighet	2023-02-08	2027-12-13		

Ansvaret för aktiviteter är fördelade till medarbetare på strategiska enheten och arbete pågår.

2025-02-11

Övriga beslutade uppdrag

Här redovisas övriga uppdrag som beslutats av fullmäktige och som rapporteras i samband med delårs- och årsuppföljningarna under 2024. Två uppdrag som finns med i verksamhetsplanen för 2024 och slutrapporterades i verksamhetsberättelsen 2023 och följs därför inte upp under året:

- 2019/02416 Uppdrag - Utreda de fysiska och ekonomiska planeringsförutsättningar för kollektivtrafikens behov i en växande kommun och dess kommundelar

2020/01381 Uppdrag - Ta fram ett planprogram för projekt Mälarporten

Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
2020-09-03	2024-03-28		

Arbetet med planprogram för Mälarporten inleddes hösten 2020 då planuppdrag gavs. Målbild och strategier för stadsbyggnad togs fram och våren 2021 genomfördes dialog med Västeråsare. White arkitekter handlades upp som fick till uppgift att konkretisera ett planförslag. Projektets komplexitet och att planområdet utökades innebar att uppdraget förlängdes fram till sommaren 2023. Under hösten 2023 har staden själva arbetat med att sammanställa allt material till planprogrammet. En tidig dialog med fastighetsägarna ägde rum i slutet av 2023.

Planprogrammet inväntar samråd för kommunens översiktsplan och beräknas gå på samråd Q3 2025 och antas Q1 2026.

2023/00621 Uppdrag - Genomför sociotopinventeringar av tätortsnära grönområden samt en friluftsinventering

Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
2023-03-09	2025-12-31		

En sociotopinventering görs i samband med utvecklingsplanen för Hammarby och kommer att rapporteras till byggnadsnämnden i samband med rapportering av Hammarbyprojektet. För närvarande saknas resurser för att planera och genomföra uppdraget. Dialog förs med andra inblandade nämnder om resursfördelning och genomförande under 2025.

2025-02-11

2024/00227 Uppdrag - Planera för ett litet antal små tomter, i minst ett för ändamålet lämpligt område

Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
2024-02-01	2026-02-12		

Planenheten prövar frågan i detaljplanen för Västra Skälby och intentionen är att ett kvarter inom planområdet ska tillåta små småhus. En ändringsplan (Ädp) om möjliggör små småhus i Barkarö pågår och kommer att vara på samråd under januari.

2022/00501 Uppdrag - Inrätta ett årligt byggnadsvårdspris i Västerås

Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
2022-03-10	2025-03-28		

I mars 2022 fick kommunstyrelsen/stadsledningskontoret i uppdrag att inrätta ett årligt byggnadsvårdspris. I november 2023 flyttades uppdraget till byggnadsnämnden.

Arbetet med instiftande av byggnadsvårdspris har fortlöpt under hösten och vintern och målet är att priset ska instiftas under 2025. Mycket av arbetet hittills har varit att titta på hur andra pris organiserats och lagts upp ifråga om nominering av bidrag, vilka som ska vara med i nomineringsgrupperna, hur, när och hur ofta priset ska delas ut med mera.

Fokus nu är att ta fram ett första utkast på stadgar som ska vara klar under våren och som bland annat kan innehålla:

- Syfte – varför vi instiftar detta pris.
- Val av objekt – vilka som kan vinna priset, vilka kategorier/kriterier
- Nominering/ansökan – vem kan nominera, hur ska det marknadsföras, hur samlar vi in nomineringar.
- Jury – vilka som ska sitta med i juryn som tar fram förslag på pristagare, samt hur länge de kan sitta.
- Utdelning av pris – hur ofta ska priset delas, vilket är priset, när på året ska priset delas ut

2020/01380 Uppdrag - Ta fram ett Arkitekturprogram

Startdatum	Slutdatum	Status	Färdiggrad
2020-09-03	2024-03-28		

Uppdraget rapporterades som klar 2023-12-31. Programmet hade då behandlats av byggnadsnämnden och lämnats vidare till kommunstyrelsen för beslut om antagande. I november 2024 kom en komplettering från kommunstyrelsen och status ändras tillbaka till påbörjad:

2025-02-11

"Arkitekturprogrammet skickas åter till byggnadsnämnden för att programmet behöver uppdateras i syfte att harmonieras med stadens kommande nya vision samt den kommande översiktsplanen. Uppdateringen föreslås kunna påbörjas så fort visionen är beslutad samt att översiktsplanen är utskickad på samråd.

Det är också viktigt att nämnden gör en ekonomisk bedömning så att det tydligt framgår vilka kostnader det medför att genomföra programmet så att kommunfullmäktige har ett fullgott underlag inför sin behandling av programmet."

2025-02-11

Uppföljning av synpunktshantering

Många synpunkter kommer till och tas omhand av Kontaktcenter, som lägger in uppgifterna i Flexite och sänder meddelandet vidare till diariet (Cicéron) och av stadsbyggnadsförvaltningen utsedda användare av Flexite. Synpunkter och klagomål som inte passerar Flexite kan tas emot på flera sätt. Till exempel via stadens webbformulär, sociala medier, brev, e-post, telefon eller via besök/möten. Mottagare av synpunkten kan vara både tjänstepersoner och politiker. För att få en rättvisande statistik och inte tappa bort synpunkter är det viktigt att alla synpunkter registreras i e-tjänsten.

Arbetet med synpunkter är för byggnadsnämndens verksamhet ett verktyg för löpande förbättringsarbete. Uppföljning av förfallna ärenden i Flexite sker månadsvis av respektive enhetschef eller avdelningschef. Cirka 90 procent av inkomna ärenden hanterats direkt av Kontaktcenter. De allra flesta synpunkterna hanteras skyndsamt men det finns några gamla ärenden som är öppna. Troligen redan hanterade mot invånaren men inte i systemet.

Inkomna synpunkter hanteras av respektive verksamhetsansvarig chef som bedömer hur den enskilda synpunkten kan utgöra underlag för förbättringsarbete. Byggnadsnämnden har få registrerade synpunkter, endast 15 i Cicéron under 2024. Statistik ur Flexite saknas men även där brukar antalet förfallna ärende varit relativt lågt.

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Registrerade synpunkter och klagomål i Cicéron (antal)	10	11	17	7	15
Förfallna ärenden i Flexite (antal)	26	37	28	20	

2025-02-11

Bilagor

Bilaga 1 - Resultaträkning

(tkr)	Utfall 2024	Budget 2024	Avvikelse utfall - budget 2024	Budget 2024	Senaste prognos 2024	Utfall 2023
Beställarintäkter	39	80	-41	80	80	0
Bidrag	1 771	1 750	21	1 750	1 390	7 887
Övriga intäkter	57 502	62 700	-5 198	62 700	57 700	57 261
Summa Intäkter	59 313	64 530	-5 217	64 530	59 170	65 148
Arbetskraftskostnad	-78 203	-74 719	-3 485	-74 719	-75 719	-77 136
Lokalhyror och övr fastighetskostnader	-4 434	-4 457	23	-4 457	-4 457	-4 387
Hyra/leasing av anläggning tillgångar	-1 623	-1 570	-53	-1 570	-1 570	-715
Förbr inveni o förbr mtrl	-503	-705	202	-705	-705	-1 167
Kontorsmaterial och trycksaker	-74	-70	-4	-70	-70	-101
Reparation och underhåll	-10	-50	40	-50	-50	-55
Tele-, IT-komm och postbefordr	-558	-350	-208	-350	-350	-449
Kostnader för transportmedel	-477	-610	133	-610	-610	-453
Transporter och resor	-205	-100	-105	-100	-100	-1 001
Representation	-106	-165	59	-165	-165	-152
Annonser, reklam, information	-252	-400	148	-400	-400	-508
Försäkr premier och riskkostn	-1 148	-60	-1 088	-60	-60	-192
Övriga främmande tjänster	-13 525	-13 279	-246	-13 279	-13 279	-15 073
Diverse kostnader	-477	-450	-27	-450	-450	-1 004
Övriga kostnader	-18 959	-17 809	-1 149	-17 809	-17 809	-20 872
Reaförlust	0	0	0	0	0	-301
Summa kostnader	-101 596	-96 985	-4 611	-96 985	-97 985	-102 696
Avskrivningar	-666	-401	-265	-401	-401	-371
Finansiella kostnader	-62	-44	-18	-44	-44	-25
Periodens/årets resultat	-43 011	-32 900	-10 111	-32 900	-39 260	-37 944